

Observatorul European pentru
Droguri și Toxicomanie

ESPAD

Rezumat

Raportul ESPAD pe 2007

Consumul de substanțe în rândul elevilor din 35 de țări
europene

Notă

Această publicație a Observatorului European pentru Droguri și Toxicomanie (OEDT) este protejată de dreptul de autor. OEDT își declină orice răspundere pentru consecințele care decurg din folosirea datelor cuprinse în acest document. Conținutul acestei publicații nu reflectă în mod necesar opiniile oficiale ale partenerilor OEDT, ale statelor membre ale Uniunii Europene sau ale vreunei instituții sau agenții a Uniunii Europene sau a Comunităților Europene.

Numeroase alte informații referitoare la Uniunea Europeană sunt disponibile pe internet prin serverul Europa (<http://europa.eu>).

Acest rezumat este disponibil în limbile bulgară, cehă, daneză, engleză, estonă, finlandeză, franceză, germană, greacă, italiană, letonă, lituaniană, maghiară, olandeză, polonă, portugheză, română, slovacă, slovenă, spaniolă, suedeză, turcă și norvegiană. Toate traducerile au fost realizate de Centrul de Traduceri pentru Organismele Uniunii Europene.

Datele de catalogare se găsesc la sfârșitul publicației.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații Oficiale ale Comunităților Europene, 2009

ISBN 978-92-9168-370-3

© Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie, 2009

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei.

Printed in Spain

TIPĂRIT PE HÂRTIE ÎNĂLBITĂ, FĂRĂ CLOR.

Cuprins

Cuvânt înainte	4
Rezumat	5
Metodologie și calitatea datelor	5
Țigările	5
Alcoolul	6
Drogurile ilicite	9
Alte substanțe	10
Observații finale	11
Cifre cheie specifice în funcție de droguri	14

Autori:

Björn Hibell, Consiliul suedez pentru informații privind alcoolul și alte droguri (CAN), Stockholm, Suedia.

Ulf Guttormsson, Consiliul suedez pentru informații privind alcoolul și alte droguri (CAN), Stockholm, Suedia.

Salme Ahlström, Alcohol and Drug Research (Cercetare cu privire la alcool și droguri), STAKES, Helsinki, Finlanda.

Olga Balakireva, Institutul de Economie și Prognoze, NASU, Kiev, Ucraina.

Thoroddur Bjarnason, Facultatea de Drept și Științe Sociale, Universitatea din Akureyri, Islanda.

Anna Kokkevi, Institutul universitar de cercetare privind sănătatea mintală, Atena, Grecia.

Ludwig Kraus, IFT Institut für Therapieforschung, München, Germania.

Referințe bibliografice ale raportului integral:

Hibell, B., Guttormsson, U., Ahlström, S., Balakireva, O., Bjarnason, T., Kokkevi, A. și Kraus, L. (2009), The 2007 ESPAD report. Substance use among students in 35 European countries (Raportul ESPAD pe 2007. Consumul de substanțe în rândul elevilor din 35 de țări europene), Consiliul suedez pentru informații privind alcoolul și alte droguri, Stockholm, Suedia.

Detalii despre cum puteți obține raportul integral sunt disponibile la adresa: <http://www.espad.org>

Cuvânt înainte

Avem plăcerea de a prezenta acest rezumat al rezultatelor anchetei realizate în școlile europene în 2007, produs de Proiectul european pentru anchetele în școli privind consumul de alcool și alte droguri (ESPAD). Am pus la dispoziție acest rezumat în 23 de limbi pentru a asigura o cât mai largă difuzare în Europa. Acesta are rolul de a completa raportul integral care este disponibil în limba engleză.

Acest rezumat multilingv este un produs al cadrului de cooperare care există între OEDT și ESPAD. Obiectivele noastre comune sunt: extinderea accesului la informațiile și expertiza privind consumul de alcool și alte droguri în rândul elevilor din școli dezvoltate de proiectul ESPAD, îmbunătățirea disponibilității, calității și comparabilității datelor anchetelor realizate în școli și obținerea unei cunoașteri analitice maxime pe baza datelor disponibile în acest domeniu.

Mandatul OEDT este de a colecta, analiza și difuza informații factuale, obiective, sigure și comparabile privind situația drogurilor în Europa. Datele furnizate de proiectul ESPAD reprezintă o sursă importantă de informații pentru obținerea unei imagini la nivel european a tinerilor. Proiectul ESPAD oferă o abordare comună în colectarea informațiilor privind consumul de substanțe în rândul elevilor cu vârste de 15 – 16 ani din Europa și permite evaluarea tendințelor în timp.

Activitatea proiectului ESPAD nu ar fi fost posibilă fără sprijinul generos al guvernului Suediei, al Institutului Național de Sănătate Publică din Suedia și al Grupului Pompidou. Am dori, de asemenea, să profităm de această ocazie pentru a mulțumi tuturor partenerilor guvernamentali și neguvernamentali din țările ESPAD care contribuie la finanțarea, colectarea datelor, analiza și difuzarea acestei activități importante.

Wolfgang Götz, Director OEDT

Björn Hibell, Coordonator ESPAD

Rezumat

Principalul scop al Proiectului european pentru anchetele în școli privind consumul de alcool și alte droguri (European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs – ESPAD) este de a colecta date comparabile privind consumul de substanțe în rândul elevilor europeni cu vârste de 15–16 ani pentru a monitoriza tendințele din cadrul țărilor și dintre țări. Până în prezent, au avut loc patru valuri de colectare a datelor în cadrul proiectului ESPAD. Prima anchetă s-a desfășurat în 26 de țări în 1995, iar colectarea de date din 2007 a fost efectuată în 35 de țări. Acest rezumat prezintă rezultatele cheie ale anchetei realizate în 2007, precum și concluziile referitoare la tendințele pe termen lung. O primă secțiune oferă o succintă prezentare generală a metodologiei.

Echipe de cercetare independente din țările participante formează baza proiectului de colaborare. În cadrul colectării de date ESPAD din 2007, au luat parte peste 100 000 de elevi din următoarele țări: Armenia, Austria, Belgia (Flandra), Bulgaria, Croația, Cipru, Republica Cehă, Danemarca, Estonia, Insulele Feroe, Finlanda, Franța, Germania (7 landuri), Grecia, Ungaria, Islanda, Irlanda, Insula Man, Italia, Letonia, Lituania, Malta, Monaco, Țările de Jos, Norvegia, Polonia, Portugalia, România, Federația Rusă, Republica Slovacă, Slovenia, Suedia, Elveția, Ucraina și Regatul Unit.

Metodologie și calitatea datelor

Ca și în cadrul anchetelor ESPAD anterioare, pentru a furniza date cât mai comparabile, anchetele au fost realizate în conformitate cu o metodologie standardizată și utilizând un chestionar comun. Datele au fost colectate, în cea mai mare parte, în primăvara anului 2007, iar populația țintă a fost formată din elevi născuți în 1991, cu o vârstă medie de 15,8 ani în momentul colectării datelor.

Datele au fost colectate prin chestionare administrate în grup. Elevii au răspuns la chestionare, păstrându-și anonimitatea, în clasă, împreună cu profesorii sau asistenții de cercetare cu rolul de coordonator de anchete. Cu două excepții, eșantioanele pe clase sunt reprezentative la nivel național: în Germania, ancheta a fost efectuată în 7 din 16

state federale (landuri), în timp ce colectarea datelor în Belgia a fost limitată la partea vorbitoare de limbă olandeză a țării (Flandra).

Conținutul raportului internațional se bazează pe rapoarte de țară standardizate și pe seturi de date furnizate coordonatorilor și administratorului bazei de date. Câteva țări au întâmpinat unele probleme minore de natură metodologică, dar acestea nu au avut o importanță prea mare pentru a amenința serios comparabilitatea rezultatelor, iar valabilitatea generală se consideră a fi ridicată pentru majoritatea țărilor. Contextul cultural național în care elevii au răspuns la întrebări a variat însă fără îndoială.

Mărimea eșantioanelor pe țări s-a apropiat de sau a depășit numărul recomandat de 2400 de elevi, cu excepția țărilor mai mici, în care au fost anchetați mai puțini elevi, prezentând însă cu toții relevanță. Cu toate acestea, o combinație dintre un eșantion brut redus și un nivel ridicat de abandon școlar în Danemarca a condus la un eșantion net care era prea mic pentru a fi considerat pe deplin reprezentativ și, prin urmare, complet comparabil.

Micile diferențe dintre țări sau în timp ca estimări punctuale trebuie interpretate cu prudență. Ca regulă generală totuși, având în vedere mărimea eșantioanelor naționale și metodele de eșantionare utilizate, diferențele mai mari de câteva puncte procentuale pot fi considerate, cu un grad destul de mare de încredere, semnificative.

Țigările

Un mic număr de întrebări referitoare la fumat sunt incluse la începutul chestionarului. În medie, în cadrul anchetei din 2007, 58 % dintre elevii din țările participante au raportat că au încercat să fumeze țigări cel puțin o dată, iar 29 % au consumat țigări în ultimele 30 de zile. Două procente din totalul elevilor au fumat cel puțin un pachet de țigări pe zi în ultimele 30 de zile.

Ordinea de clasificare a țărilor privind consumul pe parcursul vieții și relativ recent (ultimele 30 de zile) este mai mult sau mai puțin aceeași. Țările cu prevalență ridicată în materie de consum de țigări în ultimele 30 de zile sunt

Austria, Bulgaria, Republica Cehia și Letonia (40–45 %), iar țările cu prevalență scăzută sunt Armenia, Islanda, Norvegia și Portugalia (7–19 %). Nu dispunem de un tipar geografic evident, dar elevii din țările central și est-europene se numără adesea printre cei care raportează rate de fumat mai ridicate.

În țările în care fumează mai mulți elevi, există, de asemenea, o probabilitate mai mare de a găsi elevi care raportează că țigările pot fi obținute cu ușurință. Un debut timpuriu în materie de fumat (la vârsta de 13 ani sau mai puțin) este, de asemenea, asociat, la nivel de țară, cu niveluri ridicate de consum în ultima lună. În medie, 7 % dintre elevi au afirmat că fumau țigări zilnic la vârsta de 13 ani sau mai puțin. Consumul zilnic de țigări la această vârstă fragedă este cel mai des întâlnit în rândul elevilor din Republica Cehă, Estonia, Letonia și Republica Slovacă (rate de prevalență de aproximativ 13 %) și cel mai rar întâlnit în rândul elevilor din Grecia și România (aproximativ 3 %).

La nivel de țară total, diferențele dintre sexe în 2007 sunt neglijabile în materie de fumat în ultimele 30 de zile. Cu toate acestea, la nivel individual se pot observa diferențe mari de la o țară la alta. De exemplu, băieții se situau cu 16 procente deasupra nivelului fetelor în Armenia și, invers, fetele se situau cu 19 procente deasupra nivelului băieților în Monaco.

În timp, se poate observa o ușoară scădere în ceea ce privește fumatul în ultimele 30 de zile, rata de prevalență medie totală reducându-se cu patru procente între 1995 și 2007 în țările ESPAD cu date comparabile pentru toate cele patru valuri. Dacă se limitează comparația la perioada cuprinsă între 1999 și 2007, reducerea fumatului relativ recent este de șapte puncte procentuale. Un mic decalaj total între sexe (de 4 puncte procentuale) a fost observat în 1995, dar acest decalaj dispăruse în 2007.

Doar patru țări oferă o imagine contrară tendinței descendente pe termen lung în ceea ce privește fumatul recent, afișând niveluri mai ridicate în 2007 decât în 1995. În toate aceste țări însă, creșterea efectivă avusese loc deja între 1995 și 1999 și situația s-a menținut relativ stabilă după această perioadă. Prin urmare, imaginea generală a tendinței fumatului în ultimele 30 de zile din țările ESPAD este una de descreștere sau, cel puțin, a unei situații stabilizate.

Alcoolul

În toate țările ESPAD, cel puțin două treimi din elevi au consumat alcool minim o dată în viață, cu o medie ESPAD apropiindu-se de 90 % în ancheta din 2007. Cifrele medii corespunzătoare pentru ultimele 12 luni și ultimele 30 de zile sunt de 82 și, respectiv, 61 %. Aceste cifre au fost relativ nemodificate în perioada 1995 – 2007 pentru prevalențele pe parcursul vieții și din ultimele 12 luni, în timp ce cifrele din ultimele 30 de zile au crescut până în 2003 după care au scăzut puțin în 2007, în special în rândul băieților. Între ultimele două anchete, s-a înregistrat, de asemenea, o scădere clară a proporției medii de elevi care au consumat bere și/sau vin în ultimele 30 de zile.

Cifrele medii de mai sus se bazează, desigur, pe cifre extrem de divergente de la țară la țară. De exemplu, consumul de alcool în ultimele 30 de zile a fost raportat de 80 % dintre elevii din Austria și Danemarca (comparabilitate limitată), dar numai de 31 % dintre elevi în Islanda și 35 % în Armenia.

Cifrele pentru prevalențele pe parcursul vieții, din ultimele 12 luni și din ultimele 30 de zile sunt aproximativ aceleași pentru băieți și pentru fete. Cu toate acestea, în ceea ce privește frecvențele mai ridicate în intervalul de timp respectiv (de 40, 20 și 10 ori), proporțiile sunt, de obicei, mai mari în rândul băieților. Aceste frecvențe ridicate sunt, în principal, raportate de elevi din Austria și Germania (7 landuri), în timp ce țările nordice precum Finlanda, Islanda, Norvegia și Suedia se numără printre cele cu doar foarte puțini elevi care consumă alcool atât de des.

Cantitatea totală de alcool consumată în ultima zi de consum este, de obicei, scăzută în țările în care elevii beau des, de exemplu, în Grecia, situația fiind inversă în țările cu frecvențe reduse de consum. Țările cu o astfel de tendință includ țările nordice precum Finlanda, Islanda, Norvegia și Suedia. Cu toate acestea, există excepții de la această tendință, între care Danemarca (comparabilitate limitată) și Austria, în care elevii raportează atât frecvențe ridicate, cât și cantități mari consumate. În țările care înregistrează cele mai mari cantități medii, Danemarca (comparabilitate limitată) și Insula Man, cantitățile pentru un elev obișnuit sunt de aproximativ 3–4 ori mai mari decât în țările cu cel mai scăzut consum mediu (Armenia și Cipru).

În aproape toate țările, băieții consumă cantități mai mari de alcool decât fetele. Contrastul cel mai pronunțat față de această tendință se întâlnește în Islanda, unde fetele raportează consumul unor cantități mai mari decât băieții.

În marea majoritate a țărilor, berea este băutura alcoolică predominantă în rândul băieților, în timp ce băuturile spirtoase reprezintă cel mai important tip de băutură în rândul fetelor în ceva mai mult de jumătate din țări.

În total, berea este băutura predominantă, reprezentând aproximativ 40 % din cantitatea consumată (din 100 % alcool) în ultima zi de consum, urmată de băuturile spirtoase cu 30 % și de vin cu 13 %. Berea este încă și mai predominantă în rândul băieților, reprezentând aproximativ jumătate din consumul total al acestora în ultima zi de consum. Fetele au un tipar distribuit mai uniform, băuturile spirtoase reprezentând tipul cel mai important care constituie aproximativ o treime din consumul total.

La nivel de țară, există o puternică legătură pozitivă între consumul raportat de alcool în ultima zi de consum și nivelul perceput de intoxicație alcoolică din ziua respectivă. Astfel, în țările în care elevii au raportat consumul unor cantități mai mari de alcool, aceștia au raportat, de asemenea, niveluri mai ridicate de intoxicație alcoolică.

În medie, jumătate din elevii țărilor ESPAD au raportat intoxicație alcoolică cel puțin o dată în viață, până în punctul în care au avut mers împleticit, vorbire incoerentă sau vărsături. În cazul a 39 % din elevi, acest lucru s-a întâmplat în ultimele 12 luni, iar pentru 18 % în ultimele 30 de zile. Au existat diferențe între sexe în ceea ce privește frecvența alcoolismului acut în cadrul țărilor, cu cifre mai mari pentru băieți în unele țări și pentru fete în altele, deși la nivel ESPAD mediu, nu au existat diferențe între sexe.

Țările cu un număr mare de elevi care au consumat alcool până la atingerea stării de ebrietate în ultimele 12 luni înregistrează, în general, cifre ridicate de alcoolism acut în ultimele 30 de zile. Țările în care un număr mare de elevi raportează alcoolism acut atât de frecvent includ Danemarca (comparabilitate limitată), Insula Man, Regatul Unit și Austria, cu cifre variind de la 49 la 31 % în ceea ce privește atingerea stării de ebrietate în ultimele 30 de zile. Țările aflate la celălalt capăt al scărilor sunt Armenia (2 %) și Cipru (9 %).

Un alt mod de a măsura alcoolismul acut a fost de a întreba cât de des au consumat elevii cinci sau mai multe băuturi per ocazie. Această măsurare a „consumului excesiv episodic” arată, într-un anumit grad, un tipar diferit decât întrebarea referitoare la intoxicație. Unele țări înregistrează un scor ridicat la ambele măsurări, de exemplu, Danemarca (comparabilitate limitată), Insula

Man și Regatul Unit. Cu toate acestea, există țări în care un număr mare de elevi raportează un consum excesiv episodic în ultimele 30 de zile, deși ocupau un loc destul de scăzut pe lista de clasificare în funcție de alcoolismul acut pentru aceeași perioadă de timp. Exemple de astfel de țări sunt Malta, Portugalia, Estonia și Letonia.

În medie, 43 % dintre elevii din țările ESPAD au raportat un consum excesiv episodic în ultimele 30 de zile, care a fost mai des întâlnit în rândul băieților (47 %) decât în rândul fetelor (39 %). De asemenea, băieții au dominat în marea majoritate a țărilor. În mai multe țări, cifrele au fost aproximativ aceleași, dar există și țări în care un număr mai mare de fete decât de băieți au declarat acest lucru. Cel mai izbitor exemplu este Norvegia, în care 42 % din fete și 35 % din băieți au raportat un consum excesiv episodic în ultimele 30 de zile.

În medie, consumul excesiv episodic în ultimele 30 de zile a crescut între 1995 și 1999, dar și între 2003 și 2007. În această din urmă perioadă, acest lucru este valabil în special în rândul fetelor, cu o creștere de la 35 la 42 %. În 1995, consumul excesiv episodic era, în medie, mult mai des întâlnit în rândul băieților decât al fetelor, dar acest decalaj s-a diminuat substanțial în 2007. Țările cu o tendință ascendentă continuă între toate cele patru faze de colectare a datelor sunt Croația, Republica Cehă, Malta, Portugalia și Republica Slovacă.

Creșterile din ultima perioadă sunt întâlnite în mai mult de jumătate din țări. Cea mai pronunțată creștere din perioada 2003 - 2007 este întâlnită în Portugalia, unde proporția elevilor care au raportat consum excesiv episodic în ultimele 30 de zile a crescut de la 25 la 56 %, respectiv cu 31 de puncte procentuale. Alte țări care înregistrează creșteri semnificative sunt Polonia (care a revenit aproape la nivelul din 1999 după o scădere în 2003) (16 puncte procentuale), Franța (15), Croația (14) și Bulgaria (12).

Un număr de elevi au raportat probleme în ultimele 12 luni legate de consumul de alcool. La nivel mediu, 15 % au răspuns că au întâmpinat probleme grave cu părinții, cifra fiind aproximativ aceeași (13 %) pentru „performanțe scăzute la școală sau la serviciu”, „probleme grave cu prietenii” și „certuri fizice”. Țările în care un număr mare de elevi au raportat probleme legate de consumul de alcool includ Bulgaria, Insula Man, Regatul Unit și Letonia. La nivel de țară, există o posibilă corelație între problemele întâmpinate și intoxicația alcoolică în ultimele 30 de zile.

Tabel centralizator. Rezultate cheie selectate în funcție de țară. (Procente, dacă nu se indică altfel.) ESPAD 2007.

	Consum de țigări în ultimele 30 de zile	Consum de alcool în ultimele 12 luni	Alcoolism acut în ultimele 12 luni	Volum de alcool (cl. 100 %) în ultima zi de consum	Consum de cannabis pe parcursul vieții	Consum pe parcursul vieții al oricărui drog ilicit în afară de cannabis ⁽¹⁾	Consum de inhalanți pe parcursul vieții ⁽²⁾	Consum pe parcursul vieții de tranchilizante/sedative fără prescripție medicală	Consum pe parcursul vieții de alcool asociat cu pastile ⁽³⁾
Armenia	7	66	8	1.6	3	2	5	0	1
Austria	45	92	56	5.5	17	11	14	2	12
Belgia (Flandra)	23	83	29	4.3	24	9	8	9	4
Bulgaria	40	83	45	3.5	22	9	3	3	3
Croatia	38	84	43	5.2	18	4	11	5	8
Cipru	23	79	18	2.1	5	5	16	7	3
Republica Cehă	41	93	48	4.5	45	9	7	9	18
Estonia	29	87	42	5.1	26	9	9	7	5
Insulele Feroe	33	..	41	..	6	1	8	3	6
Finlanda	30	77	45	5.7	8	3	10	7	9
Franța	30	81	36	3.6	31	11	12	15	6
Germania (7 landuri)	33	91	50	5.1	20	8	11	3	7
Grecia	22	87	26	3.1	6	5	9	4	3
Ungaria	33	84	42	4.0	13	7	8	9	12
Islanda	16	56	..	4.1	9	5	4	7	4
Irlanda	23	78	47	..	20	10	15	3	7
Insula Man	24	93	61	7.3	34	16	17	7	12
Italia	37	81	27	3.6	23	9	5	10	4
Letonia	41	89	45	..	18	11	13	4	8
Lituania	34	87	43	4.0	18	7	3	16	5
Malta	26	87	38	3.9	13	9	16	5	11
Monaco	25	87	35	2.5	28	10	8	12	5
Țările de Jos	30	84	36	4.9	28	7	6	7	4
Norvegia	19	66	40	5.9	6	3	7	4	4
Polonia	21	78	31	3.9	16	7	6	18	5
Portugalia	19	79	26	..	13	6	4	6	3
România	25	74	26	2.5	4	3	4	4	4
Rusia	35	77	40	2.8	19	5	7	2	4
Republica Slovacă	37	88	50	4.2	32	9	13	5	12
Slovenia	29	87	43	4.5	22	8	16	5	4
Suedia	21	71	37	5.2	7	4	9	7	7
Elveția	29	85	41	3.9	33	7	9	8	6
Ucraina	31	83	32	2.8	14	4	3	4	1
Regatul Unit	22	88	57	6.2	29	9	9	2	7
Medie (neponderată)	29	82	39	4.2	19	7	9	6	6
Danemarca ⁽⁴⁾	32	94	73	7.5	25	10	6	5	6

⁽¹⁾ „Orice drog ilicit în afară de cannabis” include ecstasy, amfetamine, LSD sau alte halucinogene, cocaină crack, cocaină și heroină.

⁽²⁾ Inhalanți: „... (clei etc.) pentru obținerea unui efect euforic”.

⁽³⁾ „Pentru obținerea unui efect euforic”, exceptând Cipru („pentru senzații diferite”) și România („pentru o stare mai bună”).

⁽⁴⁾ Danemarca: comparabilitate limitată.

Majoritatea problemelor legate de alcool sunt, în medie, mai frecvente în rândul băieților. Acest lucru este cel mai pronunțat în cazul „certurilor fizice” și „problemelor cu poliția”. Cu toate acestea, pentru unele probleme, mediile sunt aproximativ aceleași, iar pentru una din ele („probleme grave cu prietenii”), acestea sunt ceva mai mari în rândul fetelor.

Drogurile ilicite

O treime dintre elevii din țările ESPAD fac rost cu ușurință de canabis. Un număr ceva mai mare de băieți decât de fete consideră canabisul a fi ușor de obținut, deși diferența dintre sexe este destul de mică. Amfetaminele și ecstasy sunt considerate mai greu de obținut decât canabisul.

În medie, 23 % din băieți și 17 % din fete au încercat droguri ilicite cel puțin o dată în viață conform anchetei din 2007. Termenul „orice drog ilicit” include canabis, amfetamine, cocaină, cocaină crack, ecstasy, LSD și heroină. Consumul raportat de droguri ilicite variază considerabil de la o țară la alta. În Republica Cehă, aproape jumătate (46 %) din elevi raportează un astfel de consum și relativ numeroși elevi (aproximativ o treime) au raportat acest lucru și în Franța, Insula Man, Republica Slovacă și Elveția. Doar aproximativ 6 % au raportat un consum de droguri ilicite în Cipru, Insulele Feroe, Norvegia și România. Rate de prevalență mai scăzute se întâlnesc adesea în rândul țărilor nordice și din estul Europei.

Marea majoritate a elevilor care au încercat droguri ilicite au consumat canabis. Consumul de canabis pe parcursul vieții a fost raportat de 19 % dintre elevi, iar 7 % au încercat unul sau mai multe din celelalte droguri incluse în index. Ecstasy, cocaina și amfetaminele urmează la o distanță foarte mică (3 % fiecare), iar drogurile raportate mai puțin frecvent au fost LSD, cocaina crack și heroina (1–2 %). Bulgaria, Estonia, Insula Man, Letonia și Republica Slovacă ocupă primele cinci locuri în ceea ce privește consumul de ecstasy pe parcursul vieții în 2007 (rate de prevalență de aproximativ 6–7 %).

Alte droguri în legătură cu care s-au adresat întrebări, dar neincluse în indexul de droguri ilicite, sunt ciupercile halucinogene, GHB și steroizii anabolici. Consumul pe parcursul vieții de ciuperci halucinogene a fost raportat de 3 %, iar GHB și steroizii au fost menționați de 1 %, având aceeași importanță ca și experiența raportată în materie de consum de droguri intravenoase.

Întrucât canabisul este drogul ilicit consumat cel mai frecvent, merită să studiem mai îndeaproape această substanță. Consumul de canabis în ultimele 12 luni a fost raportat de 14 % din totalul elevilor, în timp ce consumul din ultimele 30 de zile a fost declarat de 9 % din băieți și de 6 % din fete (medie de 7 %). În primele două țări ca prevalență (Republica Cehă și Insula Man), unul din șase elevi a raportat consumul de canabis în ultimele 30 de zile, ceea ce indică un consum mai regulat de canabis în țările respective. Doar 1–2 % dintre elevii din Armenia, Insulele Feroe, Finlanda, Norvegia, România și Suedia au raportat un astfel de consum recent. Țările cu prevalență ridicată sunt cel mai adesea întâlnite în vestul Europei.

În majoritatea țărilor, dar nu în toate, un număr mai mare de băieți decât de fete au consumat canabis în ultimele 30 de zile, în special în țările cu prevalență ridicată. Țările în care un număr mare de elevi raportează un consum de canabis în ultimele 30 de zile sunt, în multe cazuri, aceleași în care numeroși elevi raportează că au avut ocazia de a încerca canabis, dar fără a fi făcut acest lucru.

Ratele de prevalență relativ ridicate ale consumului de canabis în rândul tinerilor din Europa ridică întrebarea privind potențialele sale consecințe negative pentru individ și societate. Prin analizarea modulului opțional bazat pe scala CAST, riscul problemelor legate de consumul de canabis a fost estimat în 17 țări ESPAD care au furnizat astfel de date. În total, unul din șapte consumatori de canabis din anul precedent (14 %) a fost clasificat ca prezentând un risc ridicat de a dezvolta probleme legate de consumul de canabis, iar prevalența medie a consumatorilor cu risc ridicat în toate țările a fost de 2 %. Au fost identificate diferențe specifice în funcție de țară în ceea ce privește riscul de vătămare prezentat de canabis, iar procentul de consumatori cu risc ridicat în cadrul unei populații corespunde ratelor de prevalență a consumului de canabis în țările individuale. Cu alte cuvinte, la nivel de populație, prevalența consumatorilor cu risc ridicat sporește o dată cu prevalența consumului de canabis.

În țările ESPAD cu date comparabile pentru toate cele patru valuri, 12 % dintre elevi au raportat o prevalență pe parcursul vieții în materie de droguri ilicite în 1995 și această cifră a crescut până la 21 % în 2003. Cu toate acestea, rezultatele din 2007 indică o stagnare a tendinței ascendente în consumul de droguri ilicite deoarece doar 18 % dintre elevi au raportat astfel de experiențe în acest

an. Această evoluție este practic identică pentru ambele sexe, iar fetele se situează în mod constant cu aproximativ cinci puncte procentuale sub nivelul băieților.

Chiar dacă tendința generală în perioada 2003 – 2007 este descendentă, câteva țări afișează creșteri în anul 2007. În Estonia și Republica Slovacă, se înregistrează creșteri continue între toate cele patru momente de măsurare (1995–2007), în timp ce Republica Cehă, Lituania și Malta afișează, de asemenea, o tendință generală ascendentă când se ia în considerare perioada în ansamblul ei.

Nicio țară nu afișează o scădere continuă, dar în Irlanda și Regatul Unit consumul de droguri ilicite a scăzut substanțial când se ia în considerare perioada întreagă (scădere aproximativă de 14 puncte procentuale), în timp ce se înregistrează, de asemenea, o scădere minoră în Insulele Feroe (scădere de 6 puncte procentuale în perioada 1995 – 2007). S-ar putea observa că deși Estonia și Regatul Unit se află la același nivel de prevalență în 2007 (aproximativ 28 %), acestea au atins acest punct din direcții opuse; o creștere de la 8 % în 1995 în cazul Estoniei și o scădere de la 42 % în cazul Regatului Unit.

Întrucât există o covariație ridicată între consumul de droguri ilicite și consumul de cannabis la nivel de țară, în mod firesc, evoluția consumului de cannabis pe parcursul vieții este mai mult sau mai puțin identică celei descrise în cazul tuturor drogurilor ilicite de mai sus. Băieții prezintă rate ceva mai ridicate în consumul de cannabis relativ recent, iar decalajul dintre sexe nu se modifică de-a lungul perioadei în discuție.

Impresia generală este cea a unei stagnări, dacă nu a scăderi, a consumului de droguri ilicite care a crescut între 1995 și 2003, așa cum s-a observat în rândul țărilor ESPAD, ținând mai ales seama de faptul că nu se înregistrează creșteri în nicio țară în ceea ce privește consumul recent de cannabis în perioada 2003 - 2007.

Alte substanțe

Consumul pe parcursul vieții de tranchilizante sau sedative fără prescripție medicală este raportat cel mai frecvent în Polonia, Lituania, Franța și Monaco – unde aproximativ 15 % dintre elevi au indicat un astfel de consum în cadrul anchetei din 2007 –, iar nivelurile cele mai scăzute sunt raportate de elevii din Armenia, Austria, Rusia și Regatul Unit (0–2 %). În medie, un număr ceva mai mare de fete decât de băieți raportează consumul de astfel de

medicamente fără prescripție (8 % față de 5 %), iar în primele opt țări, de două ori mai multe fete decât băieți au raportat acest consum. În aproximativ jumătate din țări, nu se poate vorbi însă de o diferență între sexe. Tendința generală este destul de stabilă în perioada 1995 – 2007, iar acest lucru este valabil dacă examinăm băieții și fetele separat, precum și pentru fiecare țară în parte.

Consumul de alcool în combinație cu pastile („medicamente”) pentru obținerea unui efect euforic a fost raportat de 6 % dintre elevi, în medie, în 2007. Acest lucru a fost raportat de un număr ceva mai mare de fete decât de băieți (8 față de 5 %). Această variabilă indică unele similități cu cealaltă variabilă referitoare la utilizarea de preparate farmaceutice menționată mai sus. În primul rând, proporția elevilor care au menționat prevalența pe parcursul vieții în cazul acestor două variabile are mai mult sau mai puțin aceeași magnitudine. În al doilea rând, acest comportament este destul de stabil în timp, cel puțin, în medie, în acele țări cu date disponibile pentru toate cele patru valuri (cu excepția tendințelor ascendente întâlnite în Republica Cehă și Republica Slovacă și a tendințelor descendente din Finlanda, Suedia și Regatul Unit). În al treilea și ultimul rând, aceasta este una din foarte puținele variabile la care fetele dețin o majoritate constantă în timp. În perioada 1995–2007, fetele se situează cu aproximativ patru puncte procentuale deasupra nivelului băieților. Țara cu cea mai ridicată prevalență în ceea ce privește consumul pe parcursul vieții de alcool asociat cu pastile în 2007 este Republica Cehă (18 %), în timp ce niveluri deosebit de reduse sunt notabile în cazul Armeniei și Ucrainei (1 %).

Elevii din Cipru, Insula Man, Malta și Slovenia raportează cea mai ridicată prevalență pe parcursul vieții în materie de inhalanți în 2007 (16 %), în timp ce doar 3 % menționează un astfel de consum în Bulgaria, Lituania și Ucraina. Media consumului pe parcursul vieții de inhalanți pentru toate țările ESPAD este de 9 % și nu există diferențe între sexe la nivel colectiv. Ratele consumului în ultimele 12 luni și în ultimele 30 de zile le urmează pe cele ale consumului pe parcursul vieții într-o măsură relativ mare în toate țările. Nu se observă un tipar geografic tipic – cele mai ridicate rate ale consumului de inhalanți sunt raportate din diferite părți ale Europei. Cifrele privind prevalența pe parcursul vieții rămân relativ stabile în perioada 1995 – 2007 în rândul țărilor cu date pentru toate cele patru valuri. Cele mai mari scăderi au fost înregistrate de Lituania și Regatul Unit (scădere aproximativă de 12 puncte procentuale), o evoluție contrară fiind observabilă pentru Finlanda și Republica Slovacă (creștere de 6 puncte).

Observații finale

Este binecunoscut faptul că, la nivel individual, există adesea o legătură între consumul diferitelor substanțe. În datele pe 2007, există asocieri evidente între consumul de diferite substanțe la nivel de țară total și se poate concluziona că în țările în care un număr mare de elevi raportează consum de alcool și intoxicație alcoolică recentă (în ultimele 30 de zile), mai mulți elevi sunt de natură să raporteze o experiență cu droguri ilicite, inhalanți și consum de alcool asociat cu pastile și invers. Consumul de tranchilizante sau sedative fără prescripție medicală nu indică însă corelații la nivel de țară total cu utilizarea substanțelor menționate anterior.

Au fost selectate nouă variabile cheie pentru a oferi o prezentare generală a rezultatelor pentru 2007 în funcție de țară: consumul oricărei băuturi alcoolice în ultimele 12 luni, alcoolism acut în ultimele 12 luni, volumul de alcool (100 % alcool) consumat în ultima zi de consum, țigări fumate în ultimele 30 de zile, consumul pe parcursul vieții de marijuana sau hașiș (canabis), consumul pe parcursul vieții al oricărui drog ilicit în afară de cannabis, consumul pe parcursul vieții de inhalanți, consumul pe parcursul vieții de tranchilizante sau sedative fără prescripție medicală și consumul pe parcursul vieții de alcool asociat cu pastile pentru obținerea unui efect euforic.

Ratele de prevalență ale fiecărei țări pentru variabilele cheie sunt comparate cu mediile tuturor țărilor. Țările cu scoruri mai mari decât sau aproximativ egale cu media pentru majoritatea celor nouă măsurători sunt Austria, Republica Cehă, Danemarca (comparabilitate limitată), Germania (7 landuri), Insula Man, Republica Slovacă și Regatul Unit. Țările cu rezultate în cea mai mare parte egale cu sau mai mici decât media sunt Armenia, Cipru, Grecia, Islanda, Portugalia și România. Insulele Feroe ar putea fi, de asemenea, incluse în listă, deși le lipsesc informații pentru două din variabile.

Două țări aflate la distanță din punct de vedere geografic, Armenia și Insula Man, prezintă cea mai mare distanță și în ceea ce privește consumul de substanțe. Pentru toate variabilele cheie comparate, elevii armeni raportează niveluri cu mult sub medie, în timp ce elevii din Insula Man prezintă niveluri cu mult peste medie la toate măsurătorile, în afară de două. De exemplu, aproximativ de zece ori mai mulți elevi din Insula Man raportează alcoolism acut în ultimele 12 luni, consum de cannabis pe parcursul vieții sau consumul oricărui alt drog în afară de cannabis față de elevii armeni.

Cinci din cele șapte țări menționate mai sus pentru scoruri ridicate la variabilele cheie sunt țări vecine și sunt situate relativ central în Europa. Celelalte două, Insula Man și Regatul Unit, sunt țări vecine și nu se află la mare distanță de celelalte țări cu prevalență ridicată. Șase țări (sau șapte, dacă sunt incluse și Insulele Feroe) au fost menționate mai sus ca înregistrând rate de prevalență scăzute la variabilele cheie. Aceste țări nu sunt grupate împreună. Dimpotrivă, acestea sunt situate la distanță relativ mare între ele și sunt răspândite în întreaga Europă. Cu excepția României, țările cu prevalență scăzută sunt situate la granițele continentului european.

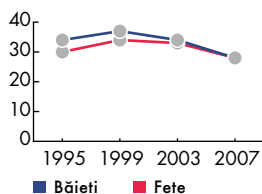
Tendențele generale privind consumul de substanțe pentru toate țările cu date din toate cele patru valuri prezintă o evoluție ușor diferită în funcție de variabila vizată. Se poate observa o scădere a consumului de țigări în ultimele 30 de zile pentru întreaga perioadă. Diferența dintre sexe era de patru puncte procentuale în 1995, dar acest mic decalaj a dispărut complet în 2007. Tendința ascendentă din perioada 1995 – 2003 în ceea ce privește consumul pe parcursul vieții de droguri ilicite – preponderent cannabis – a ajuns la un punct de stagnare; cifra pe 2007 este cu trei puncte procentuale sub cea pentru 2003. Consumul de alcool în ultimele 12 luni, consumul pe parcursul vieții de tranchilizante sau sedative fără prescripție medicală, consumul pe parcursul vieții de alcool asociat cu pastile și consumul pe parcursul vieții de inhalanți nu prezintă mari modificări în cadrul celor patru valuri. Nu sunt vizibile modificări ale diferențelor între sexe în cazul drogurilor ilicite sau al celorlalte substanțe menționate.

Se poate observa însă o tendință ascendentă în ceea ce privește consumul excesiv episodic în toată perioada 1995 – 2007 (creștere de 9 puncte procentuale), explicată în cea mai mare parte de creșterea ratelor de prevalență reportate în rândul fetelor într-o serie de țări. Majoritatea măsurătorilor privind consumul de substanțe prezintă, în medie, o tendință recentă (2003 – 2007) stabilă sau ușor descendentă, exceptând consumul excesiv episodic.

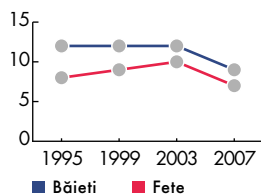
Prin urmare, impresia generală asupra modificărilor pe termen lung în ceea ce privește consumul de substanțe în rândul elevilor din țările ESPAD, în funcție de țările cu astfel de date, este cea a unei situații îmbunătățite, exceptând variabila consumului excesiv episodic care înregistrează o creștere de-a lungul întregii perioade.

Tendențele din fiecare țară în parte se pot abate totuși de la impresia generală. În ceea ce privește modificările recente, elevii din Belgia (Flandra), Islanda, Irlanda, Elveția și

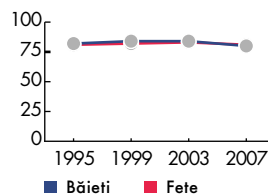
Cifre centralizatoare. Tendințe pentru 16 variabile privind consumul de substanțe, în funcție de sex. 1995–2007. Procente medii pentru cele 17–20 de țări care au furnizat date de tendință pentru fiecare variabilă.

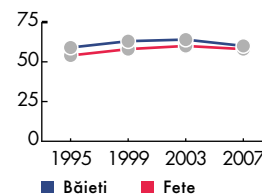
Consum de țigări în ultimele 30 de zile în funcție de sex. 1995–2007. Procente. Mediile pentru 20 de țări.

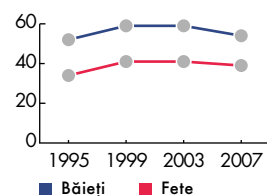
Consum de țigări zilnic la vârsta de 13 ani sau mai puțin în funcție de sex. 1995–2007. Procente. Mediile pentru 20 de țări.

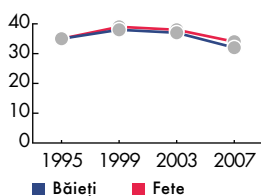
Consumul oricărei băuturi alcoolice în ultimele 12 luni în funcție de sex. 1995–2007. Procente. Mediile pentru 19 țări.

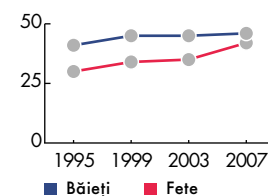
Consumul oricărei băuturi alcoolice în ultimele 30 de zile în funcție de sex. 1995–2007. Procente. Mediile pentru 19 țări.

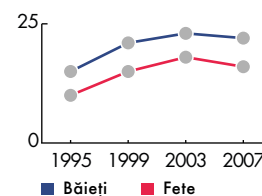
Consum de bere în ultimele 30 de zile în funcție de sex. 1995–2007. Procente. Mediile pentru 20 țări.

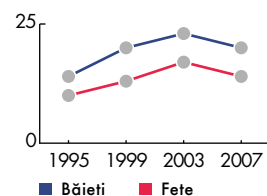
Consum de vin în ultimele 30 de zile în funcție de sex. 1995–2007. Procente. Mediile pentru 20 țări.

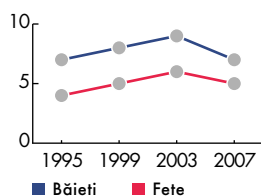
Proporție care raportează consumul a cinci sau mai multe băuturi la o singură ocazie în ultimele 30 de zile, în funcție de sex. 1995–2007. Procente. Mediile pentru 17 țări.

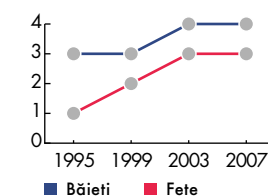
Consum pe parcursul vieții al oricărei drog ilicit în funcție de sex. 1995–2007. Procente. Mediile pentru 20 țări.

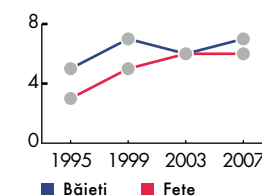
Consum de marijuana sau hașiș pe parcursul vieții în funcție de sex. 1995–2007. Procente. Mediile pentru 20 țări.

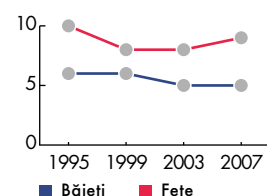
Consum de marijuana sau hașiș în ultimele 30 de zile în funcție de sex. 1995–2007. Procente. Mediile pentru 19 țări.

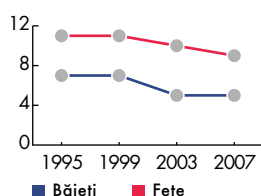
Consum de cannabis la vârsta de 13 ani sau mai puțin în funcție de sex. 1995–2007. Procente. Mediile pentru 19 țări.

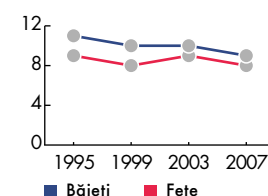
Consum pe parcursul vieții al oricărei drog ilicit în afară de marijuana sau hașiș în funcție de sex. 1995–2007. Procente. Mediile pentru 20 țări.

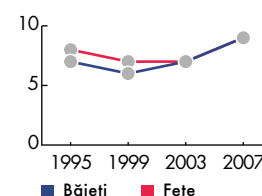
Consum pe parcursul vieții de tranchilizante sau sedative fără prescripția medicului în funcție de sex. 1995–2007. Procente. Mediile pentru 20 țări.

Consum pe parcursul vieții de alcool asociat cu pastile în funcție de sex. 1995–2007. Procente. Mediile pentru 17 țări.

Consum de inhalanți pe parcursul vieții în funcție de sex. 1995–2007. Procente. Mediile pentru 18 țări.

Abținere pe parcursul vieții de la tutun, alcool, inhalanți, tranchilizante sau sedative și droguri ilicite. 1995–2007. Procente. Mediile pentru 17 țări.

Regatul Unit tind deseori să raporteze niveluri scăzute ale consumului de substanțe la multe din variabile. Țările care înregistrează creșteri de dată mai recentă sunt Letonia și Republica Slovacă. O evoluție mai eterogenă este evidentă în Franța, Portugalia și Slovenia, unde variabilele referitoare la alcool prezintă tendințe ascendente concomitent cu mai multe scăderi în cazul altor substanțe cum ar fi drogurile ilicite. O situație contrară se observă în Lituania și Rusia (Moscova), unde consumul de alcool și țigări scade în timp ce consumul de droguri ilicite este în creștere.

Unele tendințe pe termen lung la nivel de țară ar putea fi, de asemenea, menționate. De exemplu, o țară pentru care majoritatea măsurilor privind consumul de substanțe nu prezintă deloc creșteri în cadrul tuturor celor patru anchete este Regatul Unit. De fapt, pentru majoritatea variabilelor comparate, elevii britanici au prezentat o descreștere sau, în cel mai rău caz, o situație stabilizată. Exemple de alte țări cu o situație generală cel puțin stabilă și, în cazul multor variabile, cu o tendință descendentă de-a lungul întregii perioade, sunt Finlanda, Islanda, Irlanda și Suedia.

Țările care prezintă tendințe pe termen lung mai degrabă ascendente decât descendente sunt Republica Cehă și Republica Slovacă. Într-o anumită măsură, acesta este, de asemenea, și cazul Estoniei și Lituaniei, chiar dacă cifrele de la ultimul val din 2007 indică uneori o situație stabilizată (dar nu o revenire la nivelurile mai scăzute observate în anii '90). Țările care înregistrează scăderi pe termen lung în ceea ce privește consumul de substanțe sunt adesea situate în vestul Europei, iar țările care prezintă creșteri sunt adesea întâlnite în estul Europei. Acest lucru este mai ales valabil pentru creșterile recente din perioada 2003 – 2007.

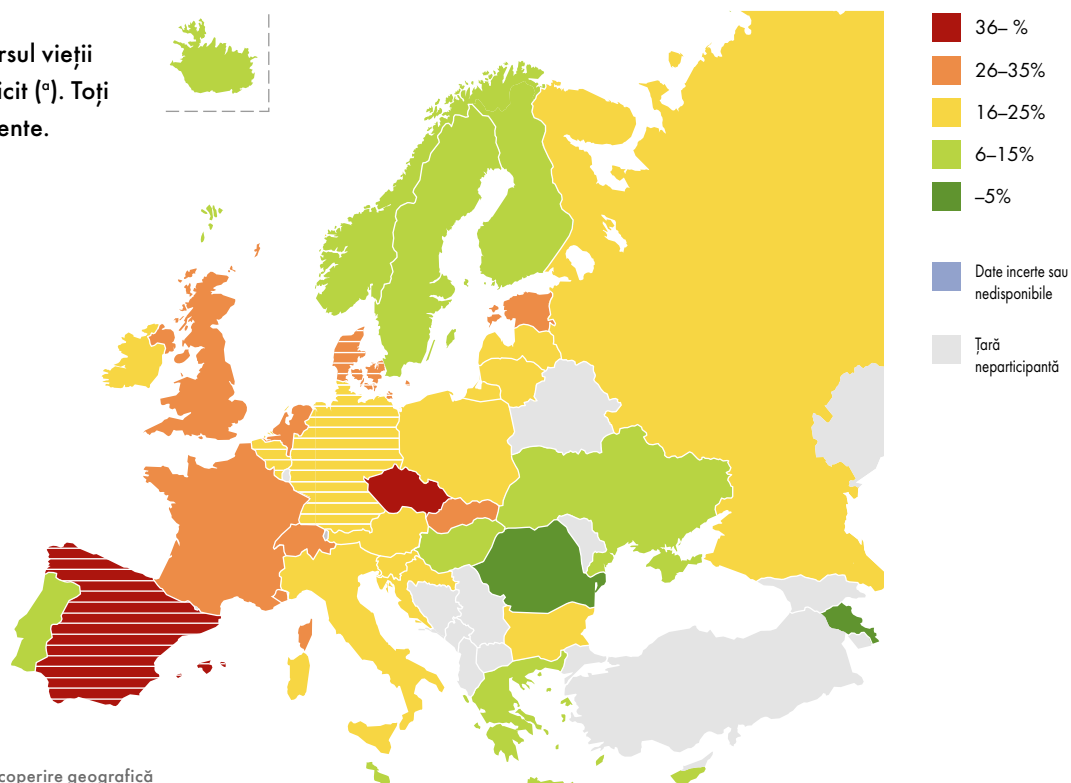
Pentru a recapitula, evoluțiile tendințelor de-a lungul celor 12 ani ai proiectului ESPAD indică o scădere în ceea ce privește fumatul în majoritatea țărilor. Situația este mai mult sau mai puțin neschimbată în ceea ce privește consumul de alcool în ultimele 12 luni și ultimele 30 de zile. Pe de altă parte, consumul excesiv episodic înregistrează o creștere mică, dar continuă, de-a lungul întregii perioade. Consumul de droguri ilicite este în continuare dominat de consumul de cannabis. Patru din cele șase țări care au înregistrat cea mai ridicată prevalență a consumului de cannabis în 2003 au prezentat un declin în 2007 și nicio țară nu afișează o creștere a consumului recent (ultimele 30 de zile) de cannabis. Impresia generală asupra consumului de droguri ilicite este cea a unei stagnări a tendinței ascendente din perioada 1995 – 2003, cu o cifră ceva mai redusă în 2007 decât în 2003.

Cea de-a patra colectare de date ESPAD din 2007 a furnizat numeroase informații noi și importante cu privire la modificările apărute în consumul de substanțe în rândul elevilor. Cu cât vor urma în viitor mai multe colectări de date, cu atât mai clar vor fi reprezentate tendințele. Așteptăm deja următoarea anchetă, pentru a vedea dacă schimbarea tendințelor în ceea ce privește consumul de droguri ilicite și scăderea consumului de țigări vor continua și dacă va deveni din ce în ce mai des întâlnit consumul excesiv episodic. Următoarea colectare de date va prezenta interes nu doar din acest motiv, ci și pentru că va fi primul studiu de urmărire privind noile țări (Armenia și Monaco), precum și cele cinci țări noi care au participat la colectarea suplimentară de date din 2008. Sperăm că la următoarea anchetă vor participa și mai multe țări europene, pe lângă cele peste 40 de țări care fac deja parte din proiectul ESPAD.

Cifre cheie specifice în funcție de droguri

Figura 1a

Consum pe parcursul vieții al oricărui drog ilicit ^(a). Toți elevii. 2007. Procente.

(¹) Belgia și Germania: acoperire geografică limitată.

(²) Danemarca și Spania: comparabilitate limitată.

(^a) „Orice drog ilicit” include cannabis, ecstasy, amfetamine, LSD sau alte halucinogene, cocaină crack, cocaină și heroină.

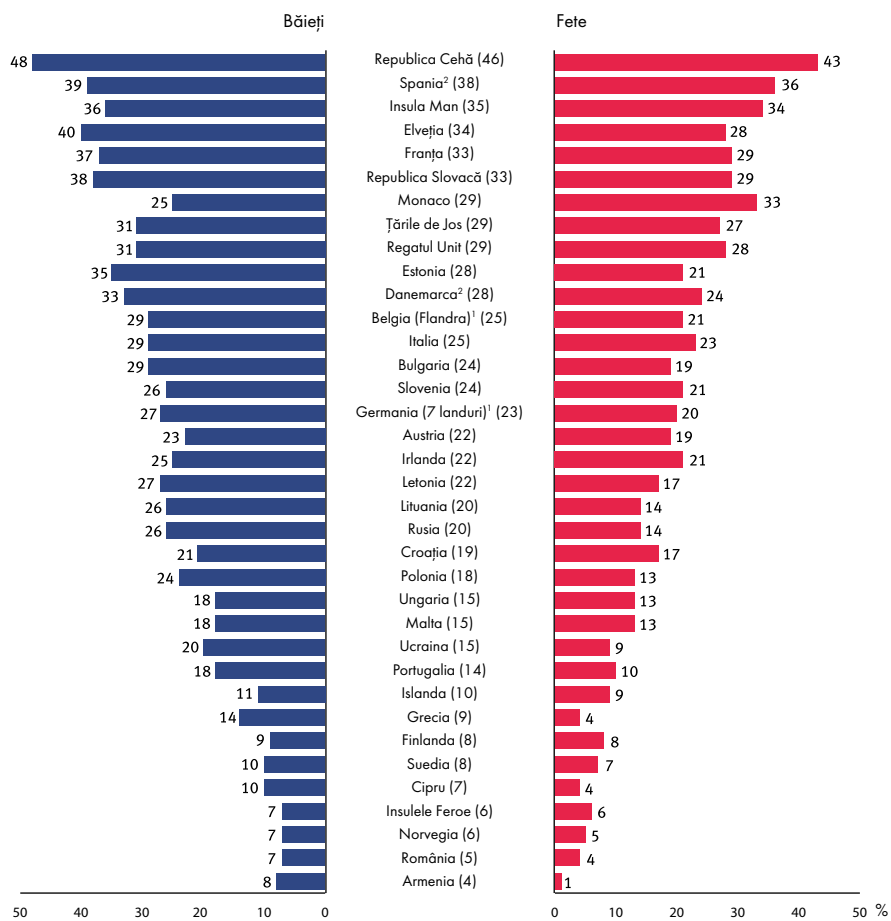
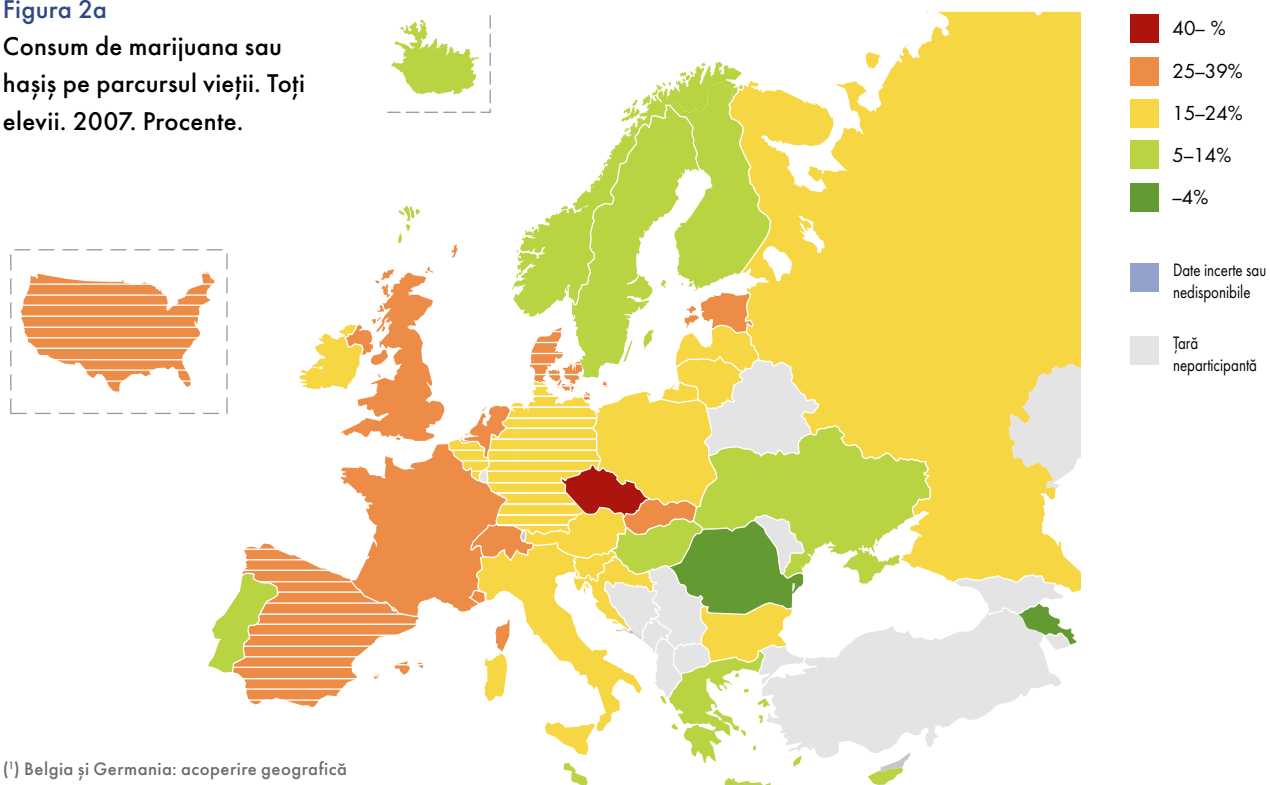

Figura 1b

Consum pe parcursul vieții al oricărui drog ilicit ^(a) în funcție de sex. 2007. Procente.

Figura 2a

Consum de marijuana sau
hașiș pe parcursul vieții. Toți
elevii. 2007. Procente.

(¹) Belgia și Germania: acoperire geografică limitată.

(²) Danemarca, Spania și SUA: comparabilitate limitată.

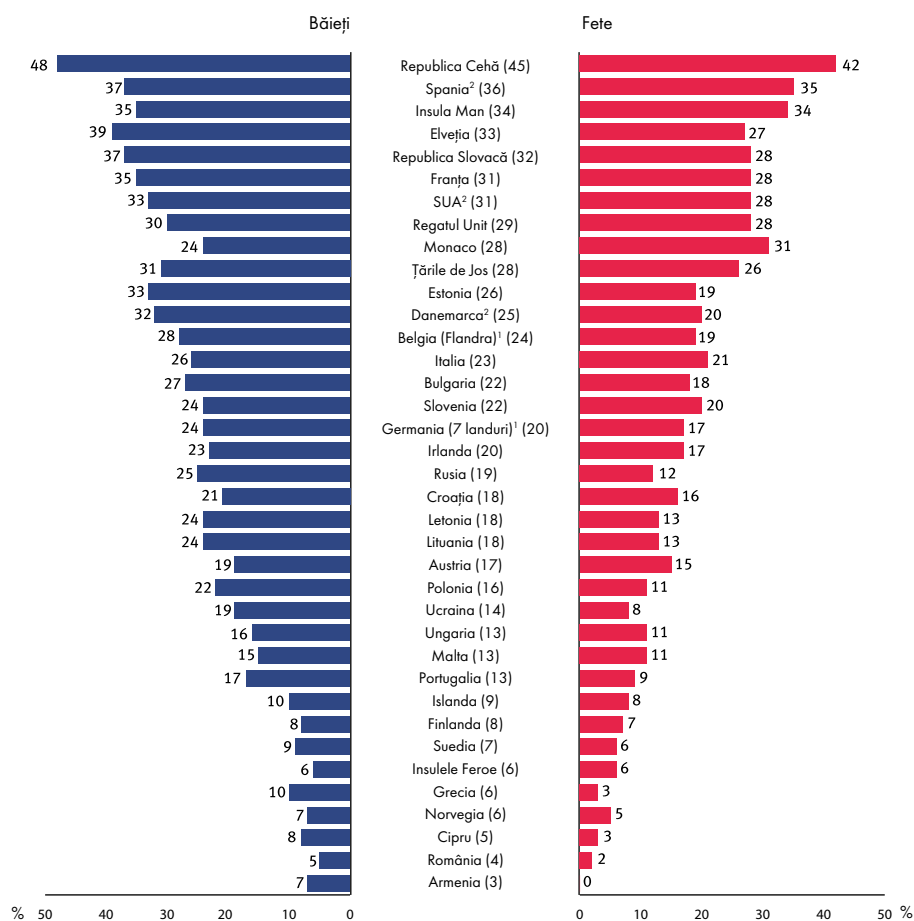
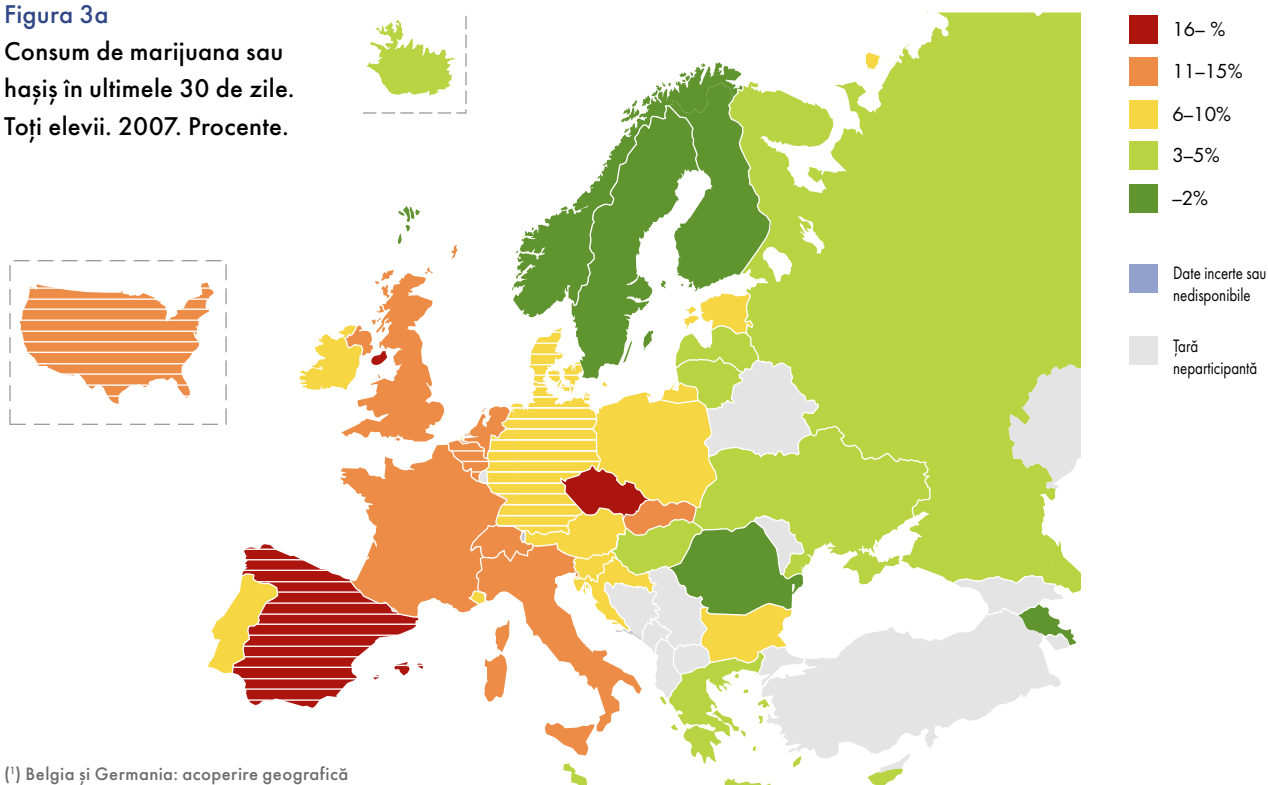

Figura 2b

Consum de marijuana sau hașiș
pe parcursul vieții în funcție de
sex. 2007. Procente.

Figura 3a

Consum de marijuana sau
hașiș în ultimele 30 de zile.
Toți elevii. 2007. Procente.

(¹) Belgia și Germania: acoperire geografică limitată.

(²) Danemarca, Spania și SUA: comparabilitate limitată.

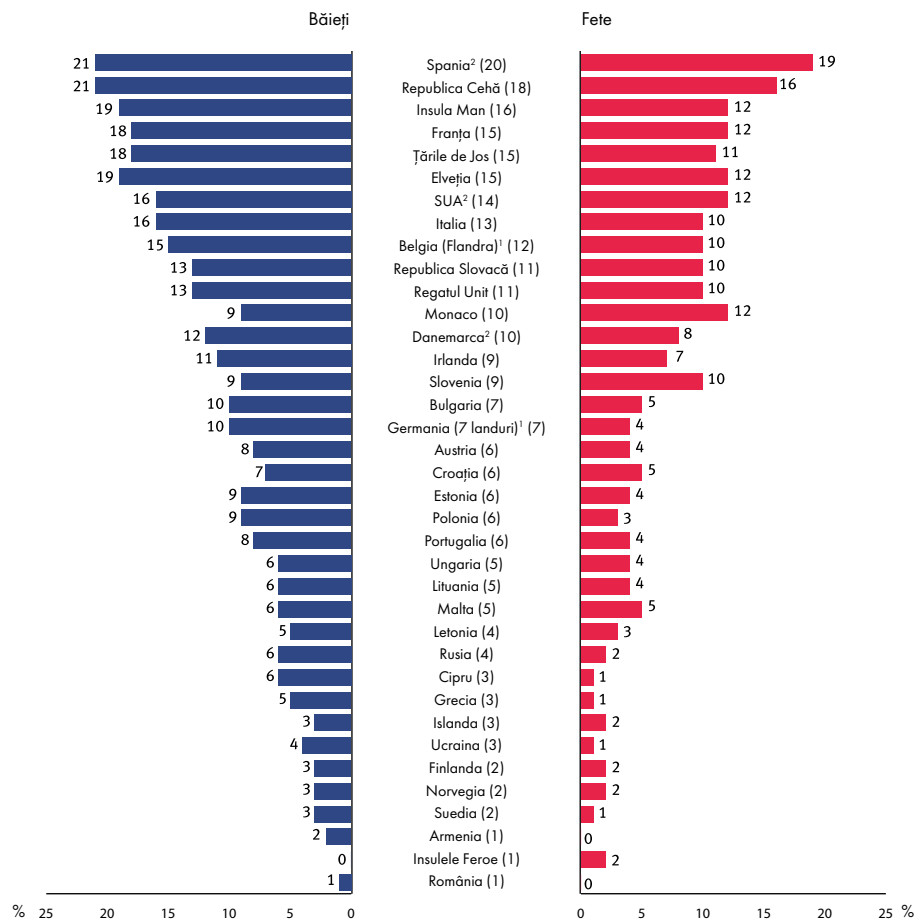
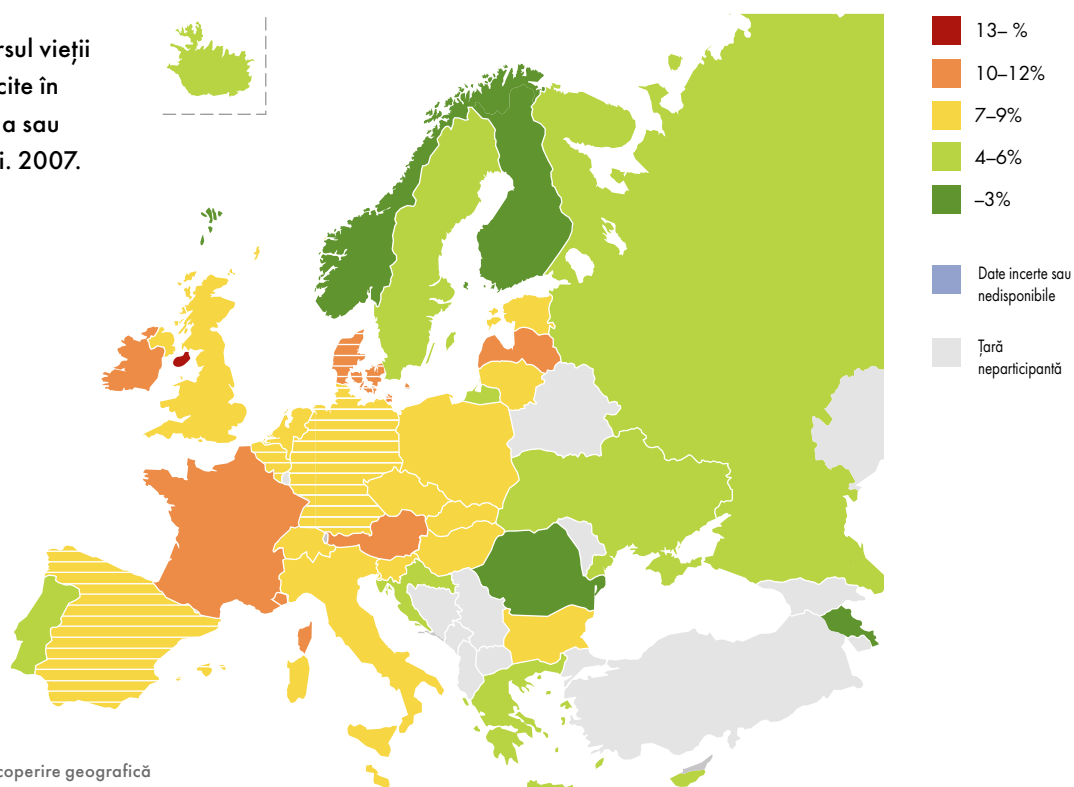

Figura 3b

Consum de marijuana sau hașiș
în ultimele 30 de zile în funcție
de sex. 2007. Procente.

Figura 4a

Consum pe parcursul vieții
al altor droguri ilicite în
afară de marijuana sau
hașiș^(a). Toți elevii. 2007.
Procente.

(¹) Belgia și Germania: acoperire geografică limitată.

(²) Danemarca și Spania: comparabilitate limitată.

(^a) „Orice drog ilicit în afară de cannabis” include ecstasy, amfetamine, LSD sau alte halucinogene, crack, cocaină și heroină.

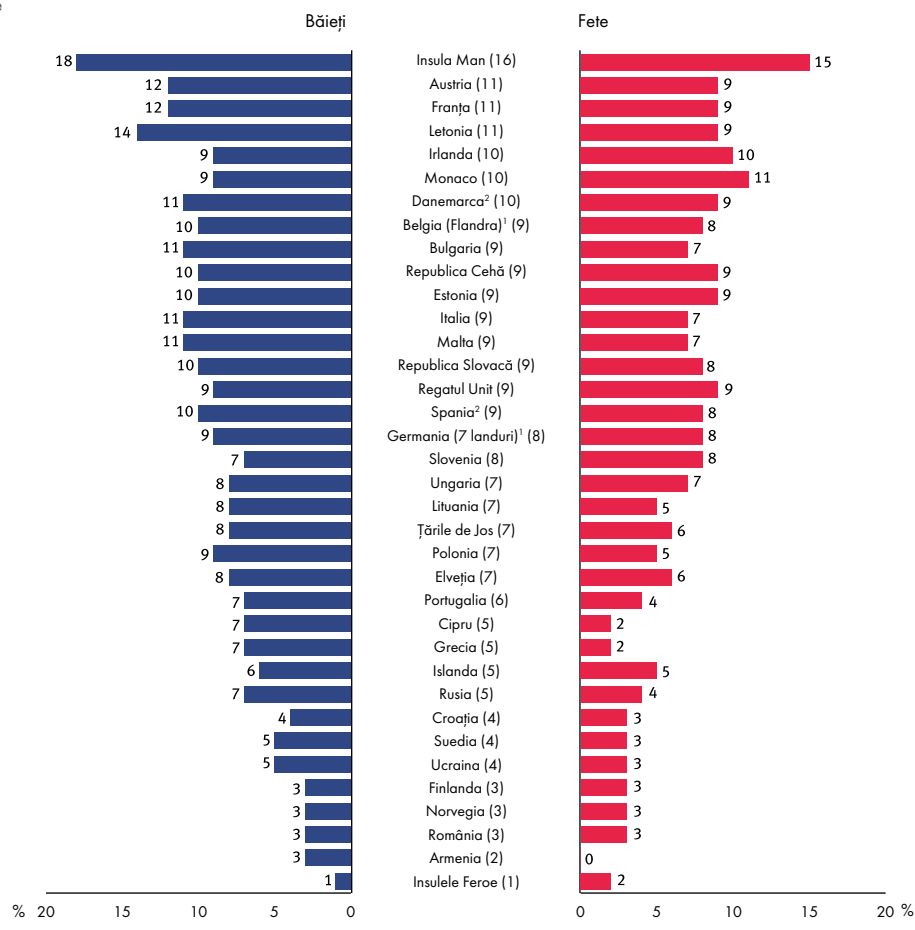
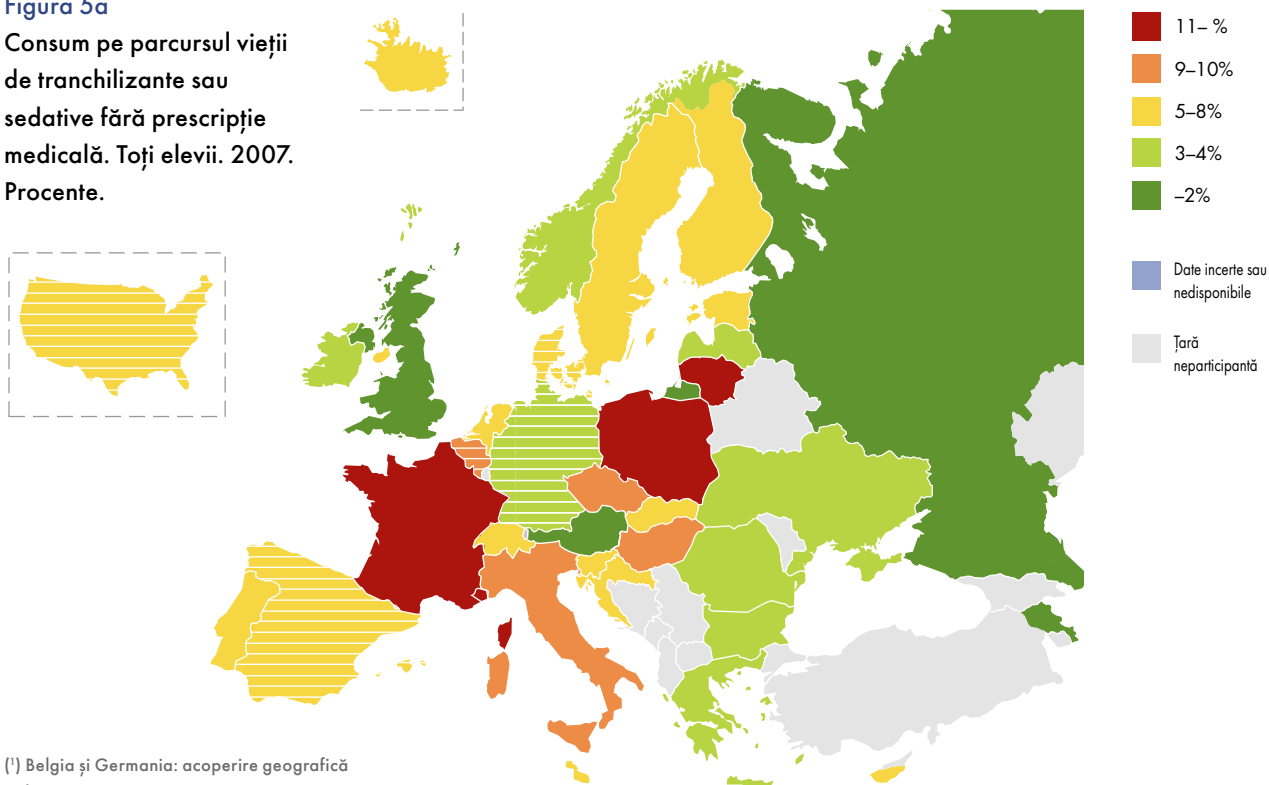

Figura 4b

Consum pe parcursul vieții al
altor droguri ilicite în afară de
marijuana sau hașiș^(a) în
funcție de sex. 2007. Procente.

Figura 5a

Consum pe parcursul vieții
de tranchilizante sau
sedative fără prescripție
medicală. Toți elevii. 2007.
Procente.

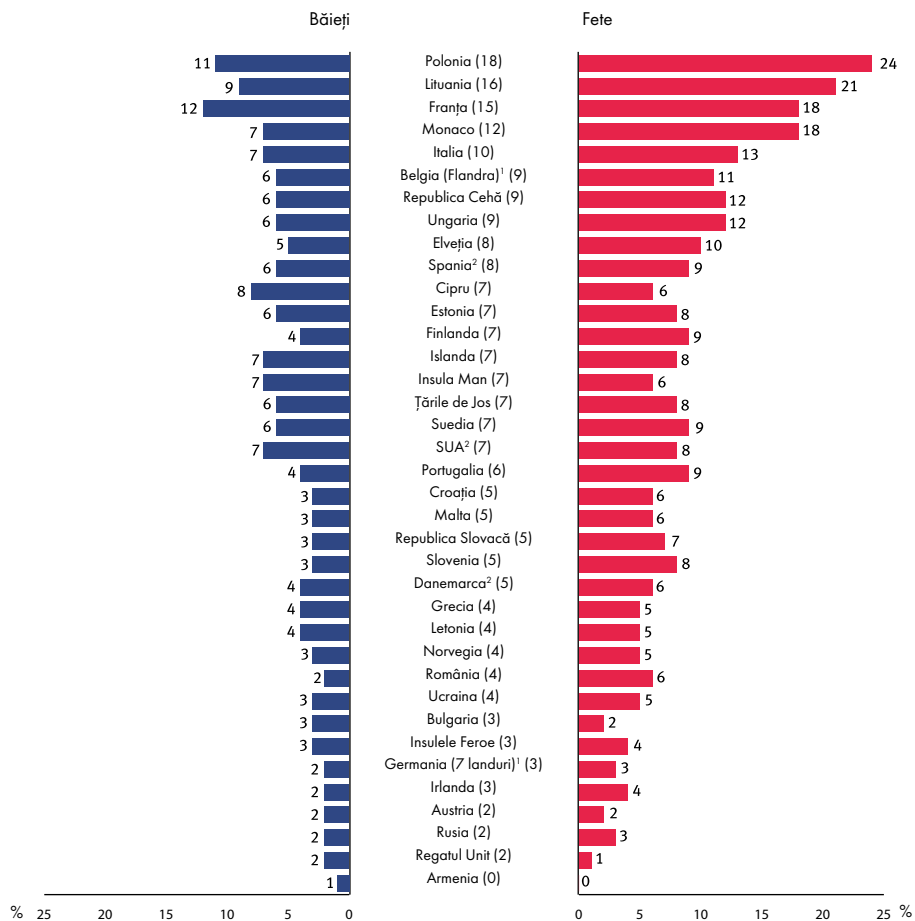

(¹) Belgia și Germania: acoperire geografică limitată.

(²) Danemarca, Spania și SUA: comparabilitate limitată.

Figura 5b

Consum pe parcursul vieții de
tranchilizante sau sedative fără
prescripție medicală în funcție
de sex. 2007. Procente.

Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie

Rezumat — Raportul ESPAD pe 2007

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații Oficiale ale Comunităților Europene

2009 — 18 p. — 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-9168-370-3

Despre OEDT și ESPAD

Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie (OEDT) este una dintre agențiile descentralizate ale Uniunii Europene. Înființat în 1993 și cu sediul la Lisabona, Observatorul este sursa principală pentru o informare cuprinzătoare cu privire la situația drogurilor și a dependenței de droguri în Europa.

OEDT colectează, analizează și difuzează informații factice, obiective, verificate și comparabile privind drogurile și dependența de droguri. Prin aceasta, OEDT oferă publicului său o imagine documentată privind fenomenul drogurilor la nivel european.

Proiectul european pentru anchetele în școli privind consumul de alcool și alte droguri (ESPAD) reprezintă efortul de colaborare al unor echipe independente din peste 40 de țări europene, devenind astfel cel mai amplu proiect de cercetare transnațional din lume privind consumul de substanțe în rândul adolescenților.

Proiectul ESPAD a fost creat în 1993 la inițiativa Consiliului suedez pentru informații privind alcoolul și alte droguri (CAN) și cu sprijinul Grupului Pompidou din cadrul Consiliului Europei. Primul exercițiu de colectare a datelor a fost realizat în 26 de țări în 1995. Raportul ESPAD pe 2007 prezintă rezultatele celui de-al patrulea val de colectare de date, care a avut loc în 2007 și a cuprins 35 de țări.

Acest rezumat multilingv este un produs al cadrului de cooperare care există între OEDT și ESPAD. Obiectivele noastre comune sunt extinderea accesului la informațiile și competențele în materie de consum de alcool și alte droguri în rândul elevilor din școli obținute în cadrul proiectului ESPAD, precum și îmbunătățirea disponibilității, calității și comparabilității datelor anchetelor realizate în școli.

Oficiul pentru Publicații

Publications.europa.eu

ISBN 978-92-9168-370-3

9 789291 683703